

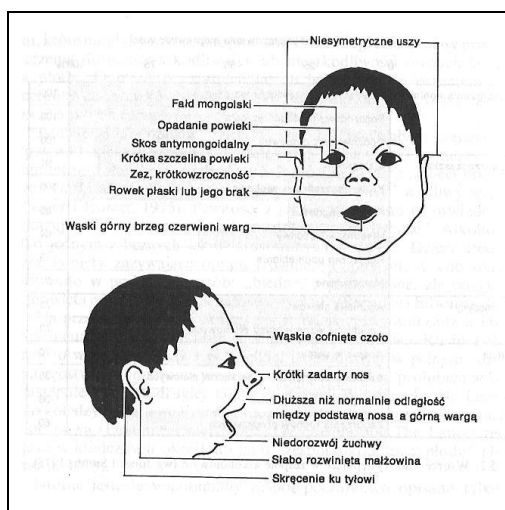
E. Lichtenberg-Kokoszka, R. Straub,
**W okresie prenatalnym. FAS –
alkoholowy zespół płodowy**, „Świat
problemów” 10/2002, s. 28-31.

W latach 60. opracowano zespół objawów klinicznych określanych jako „zespół alkoholowy płodu”. W latach 80. w USA przeprowadzono 4 duże badania w celu wyjaśnienia roli picia przez kobiety w ciąży. Na ich podstawie stworzono listę cech, których obecność świadczy o istnieniu płodowego zespołu alkoholowego (FAS - fetal alcohol syndrome):

1. upośledzenie wzrostu przed i pourodzeniowe z obniżoną masą ciała i/lub zmniejszonym obwodem głowy;
2. zaburzenia OUN (odchylenia w stanie neurologicznym, opóźniony rozwój psychomotoryczny, zaburzenia zachowania, obniżony intelekt);
3. co najmniej dwa z objawów w obrębie twarzoczaszki: mała głowa, małocze, wąskie szpary powiekowe, cieńsza warga górna i/lub niewykształcona rynienka wargi górnej, krótki nos, spłaszczenie twarzy;
4. ogólny zły stan noworodka (częste wady serca, deformacja stawów, oraz inne objawy wad rozwojowych układu kostno-stawowego, wady układu moczowego);
5. spożywanie alkoholu przez matkę w okresie ciąży.

U części noworodków narażonych w okresie płodowym na działanie alkoholu, u których stwierdzono „niepełny FAS” lub jego pojedyncze objawy mówimy o możliwych skutkach płodowego działania alkoholu (FAE - fetal alcohol effects). Obejmują one pewne kontinuum od pełnoobjawowego FAS po łagodniejsze uszkodzenia występujące u potomstwa. Należy jednak zauważyć, że dzieci z pełnoobjawowym FAS mają więcej zniekształceń fizycznych, a dzieci z pojedynczymi objawami, lub niepełnym FAS częściej wykazują zaburzenia OUN

Ryc. 3. Wygląd twarzy w płodowym zespole alkoholowym (wg M.L. Plant) .¹

Uwaga, rysunek został dodany do strony internetowej w celu uzupełnienia informacji, nie znajduje się w publikacji.

¹ Za: M. Plant: Problemy alkoholu i tytoniu w czasie ciąży, (w:) J. Aleksander, V. Levy, S. Roch (red.): Nowoczesne położnictwo: Opieka przedporodowa. PZWL. Warszawa 1995, s.104.